

طرح درس جامع (روزانه)

استاد درس: دکتر رجب دشتی کلانتر

عنوان درس: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

رشته و مقطع: اتاق عمل، کارشناسی

پیش نیاز درس: مفاهیم پایه پرستاری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی ضدعفونی و استریلیزاسیون و روش های کاربرد آن در اتاق های عمل

الف: طرح دوره (Course plan):

جلسات آموزشی:

شماره جلسه	عنوان جلسه
۱	آشنایی با طرح درس، مقدمه ای بر اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی، تعاریف و اصطلاحات
۲	منابع آلودگی، احتیاطات استاندارد
۳	آماده سازی محیط جراحی و اتاق عمل (اصول تهویه و ضدعفونی محیط و سطوح)
۴	فعالیت واحد CSR، طبقه بندی روش های ضد عفونی و استریلیزاسیون
۵	استریلیزاسیون با حرارت خشک، استریلیزاسیون به روش تابشی
۶	استریلیزاسیون با حرارت مرطوب
۷	استریلیزاسیون با مواد شیمیایی
۸	روش های نوین استریلیزاسیون و ضدعفونی در اتاق عمل

نحوه ارائه درس (Teaching Method): سخنرانی پرسش - پاسخ بحث گروهی آزمایشگاهی نمایشی حل مسأله

نحوه ارزشیابی: تکوینی (میان ترم) تراکمی (پایان ترم) کتبی: (تشریحی تستی شفاهی عملی

فهرست منابع درس:

- Association of surgical technologists. Surgical Technology for the surgical technologist: A positive care approach. Cengage Learning; 5 edition. 2018 /ISBN: 9781305956414.
- Nancy Marie Phillips. Berry and Kohn's Operating Room Technique. Elsevier; 14 edition. 2020/ ISBN: 9780323709149.
- احمدی مجید و جوهری بهروز، تکنولوژی های جراحی و فرد اسکراب، اندیشه رفیع ۱۳۹۱
- ساداتی لیلا، گلچینی احسان، اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون، انتشارات جامعه نگر.
- مباشری زاده سینا، اصول پاکسازی، ضدعفونی و استریلیزاسیون در مراکز بهداشتی - درمانی، ویراست دوم، انتشارات تیمورزاده، ۱۳۹۳.
- ماکسین گلدمن، راهنمای جامع اتاق عمل، ترجمه خوش تراش، مهرش و همکاران، انتشارات صبورا، ۱۳۹۲.

ب: طرح درس (lesson plan):

شماره جلسه: ۱		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی		عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی				
		نیمسال و سالت تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳		موضوع درس: آشنایی با طرح درس، مقدمه ای بر اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی				
تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر		هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مفاهیم اساسی ضدعفونی و استریلیزاسیون و روش های کاربرد آن در اتاق های عمل						
شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی	زمان (دقیقه)	رسانه و وسیله	نحوه ارائه درس	مکان آموزش	سطح حیطة یادگیری	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	ردیف	
ارزشیابی آغازین، پرسش شفاهی	۹۰ دقیقه	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	سخنرانی پیش سازمان دهنده	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	درک و فهم	شناختی	با طرح درس و برنامه آموزشی طراحی شده برای دوره آشنا شود.	۱
					دانش	شناختی	تاریخچه ای از تکامل فرایندهای ضدعفونی و استریلیزاسیون را بیان کند.	۲
					دانش	شناختی	اصطلاحات و واژه های کلیدی در اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی را یاد بگیرد.	۳
					دانش	شناختی	اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی را تعریف کند.	۴
					ترکیب	شناختی	فرایند آماده سازی وسایل برای استفاده مجدد را شرح دهد.	۵
					تجزیه و تحلیل	شناختی	انواع روش های استریلیزاسیون و ضدعفونی را طبقه بندی نماید.	۶
					توجه	عاطفی	با علاقه مباحث طرح شده جهت یادگیری مباحث استریلیزاسیون و ضدعفونی را پیگیری می کند.	۷

عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی

رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی

موضوع درس: منابع آلودگی، احتیاطات استاندارد

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

شماره جلسه: ۲

تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با منابع آلودگی، احتیاطات استاندارد در اتاق های عمل

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیتهای تکمیلی
۱	مفاهیم اساسی مرتبط با موقعیت های بهداشت دست را بیان می کند.	شناختی	دانش	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲	موقعیت های استفاده از وسایل حفاظت فردی را پیش بینی کند.	شناختی	درک و فهم					
۳	راه های انتقال عوامل آلودگی را طبقه بندی می کند.	شناختی	ترکیب					
۴	احتیاطات قطرات منتقله از راه هوا را بیان می کند.	شناختی	دانش					
۵	احتیاطات تماسی را در پیشگیری از انتقال عوامل آلودگی توصیف می کند.	شناختی	دانش					
۶	احتیاطات مرتبط با انتقال آلودگی و عوامل بیماری زا از راه ترشحات را بیان می کند.	شناختی	دانش					
۷	با علاقمندی به سوالات مرتبط با احتیاطات استاندارد در کلاس پاسخ می دهد.	عاطفی	توجه					
۸	احتیاطات مختلف استاندارد را بر اساس نوع مواجهه با هم دیگر مقایسه می کند.	شناختی	ارزشیابی					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اهمل
FACULTY OF DENTISTRY
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی

رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی

شماره جلسه: ۳

موضوع درس: آماده سازی محیط اتاق عمل (اصول تهویه و ضدعفونی محیط و سطوح)

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با آماده سازی محیط اتاق عمل بر اساس استانداردهای ضدعفونی و استریلیزاسیون
تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	استانداردهای تمیزی محیط جراحی را بیان می کند.	شناختی	درک و فهم	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی بحث گروهی	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲	نحوه رعایت اصول نظافت و ضدعفونی کردن محیط را به تفکیک شرح می دهد.	شناختی	دانش					
۳	طرز نظافت روزانه، هفتگی و موارد خاص بخش ها و اتاق عمل را با مثال بیان می کند.	شناختی	ترکیب					
۴	نحوه آماده سازی اتاق عمل در بین جراحی ها را شرح می دهد.	شناختی	دانش					
۵	اصول پاکسازی اتاق جراحی در انتهای روز را تعریف می کند.	شناختی	دانش					
۶	فرایند آماده کردن وسایل و دسته بندی آنها طبق تاریخ استریلیزاسیون را بیان کرده و نحوه بکارگیری مجدد آنها را شرح دهد.	شناختی	ارزشیابی					
۷	با علاقمندی در بحث های کلاسی مرتبط با آماده سازی اتاق عمل مشارکت کند.	عاطفی	توجه					

دانشگاه گیلان
 دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی

رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی

موضوع درس: آشنایی با واحد CSR و فعالیت های آن

نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳

شماره جلسه: ۴

تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با واحد استریلیزاسیون مرکزی و استانداردهای ساختاری و فعالیت های آن

ردیف	هدف های رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	فضاهای مختلف استریلیزاسیون مرکزی را به تفکیک شناسایی کند؟	شناختی	درک و فهم	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲	انواع اندیکاتورهای شیمیایی مورد استفاده در واحد CSR را طبقه بندی می کند؟	شناختی	ترکیب					
۳	مراحل پاکسازی و آلودگی زدایی ابزار را به دقت بیان می کند؟	شناختی	درک و فهم					
۴	اهمیت پاکسازی و آلودگی زدایی را در قالب مراحل مختلف مقایسه می کند؟	شناختی	لرزشیابی					
۵	وظایف پرستار سیرکولر و اسراب اتاق عمل را در تحویل ست ها و وسایل مورد استفاده به واحد CSR بیان می کند؟	شناختی	دانش					
۶	با علاقمندی به سوالات مرتبط با فعالیت های مختلف واحد استریلیزاسیون مرکزی پاسخ دهد.	عاطفی	توجه					

دانشگاه پرستاری و مامایی
 Mazandaran University of Paramedical Sciences
 Faculty of Education

شماره جلسه: ۵		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی		عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی				
		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳		موضوع درس: استریلیزاسیون با حرارت خشک و استریلیزاسیون به روش تابشی				
تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر		هدف کلی: آشنایی دانشجویان با استریلیزاسیون با حرارت خشک و روش تابشی و کاربرد آن در اتاق های عمل						
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	کاربرد استریلیزاسیون به روش گرمای خشک را بیان می کند.	شناختی	دانش	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲	موارد کاربرد آون (فور) های مکانیکی را مشخص می کند.	شناختی	درک و فهم					
۳	موارد کاربرد آون های گرانشی با آون های مکانیکی مقایسه می کند.	شناختی	ارزشیابی					
۴	آماده سازی وسایل جهت استریلیزاسیون با گرمای خشک را نام می برد.	شناختی	دانش					
۵	مراحل بارگذاری دستگاه استریل حرارت خشک را توضیح می دهد.	شناختی	درک و فهم					
۶	کاربرد استریلیزاسیون به روش تابش را بیان می کند.	شناختی	دانش					
۷	با علاقمندی یادگیری روش های استریلیزاسیون با حرارت خشک و استریلیزاسیون به روش تابشی را فرا می گیرد.	عاطفی	توجه					

دانشگاه پرستاری و مامایی
 دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی		شماره جلسه: ۶				
موضوع درس: استریلیزاسیون با حرارت مرطوب		نیمسال و سال تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲						
هدف کلی: آشنایی دانشجویان با استریلیزاسیون با استفاده از حرارت مرطوب و روش های کاربرد آن		تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر						
ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱)	کاربرد استریلیزاسیون با بخار را بیان یم کند.	شناختی	دانش	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲)	ساختار و نحوه عملکرد انواع اتوکلاو را توضیح می دهد.	شناختی	درک و فهم					
۳)	تست های اطمینان از استریلیزاسیون به روش بخار را نام برده و طبقه بندی می کند.	شناختی	ارزشیابی					
۴)	انواع لفافه های بسته بندی برای استریلیزاسیون را نام برده و توضیح می دهد.	شناختی	درک و فهم					
۵)	نحوه پک و بسته بندی استاندارد ست ها و وسایل تک پیچ را توضیح می دهد.	شناختی	درک و فهم					
۶)	مدت زمان استریلیزاسیون را بر اساس درجه حرارت تنظیمی دستگاه طبقه بندی می کند.	شناختی	ترکیب					
۷)	با علاقمندی به سوالات مرتبط با استریلیزاسیون با حرارت مرطوب پاسخ دهد.	عاطفی	توجه					

دانشگاه پرستاری و مامایی

شماره جلسه: ۷		رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی		عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی			
		نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۲-۱۴۰۳		موضوع درس: استریلیزاسیون با مواد شیمیایی			
تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر				هدف کلی: آشنایی دانشجویان با استریلیزاسیون با استفاده از مواد شیمیایی و روش های کاربرد آن در اتاق های عمل			
ردیف	هدفهای رفتاری	سطح حیطة	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	انواع مواد شیمیایی مورد استفاده برای استریلیزاسیون و ضدعفونی در اتاق عمل را نام می برد.	دانش	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تکوینی، پرسش شفاهی، بحث گروهی
۲	مواد شیمیایی با خاصیت ضدعفونی کنندگی سطح پایین را فهرست می کند.	دانش					
۳	مواد شیمیایی با خاصیت ضدعفونی کنندگی سطح متوسط را فهرست می کند.	دانش					
۴	مواد شیمیایی با خاصیت ضدعفونی کنندگی سطح بالا را فهرست می کند.	دانش					
۵	مواد شیمیایی را بر اساس خاصیت و سطح ضد عفونی کنندگی طبقه بندی می کند.	ترکیب					
۶	ترکیبات شیمیایی ضدعفونی کننده و غلظت های موثر آنها برای استریلیزاسیون را توضیح می دهد.	شناختی درک و فهم					
۷	با علاقمندی در بحث های کلاسی مرتبط با استریلیزاسیون با مواد شیمیایی مشارکت کند.	عاطفی توجه					

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
FACULTY OF MEDICINE
دانشگاه پرستاری و مامایی

عنوان درسی: اصول استریلیزاسیون و ضدعفونی	رشته و مقطع تحصیلی: اتاق عمل، کارشناسی
موضوع درس: روش های نوین استریلیزاسیون و ضدعفونی در اتاق عمل	نیمسال و سالتحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲
هدف کلی: آشنایی دانشجویان با روش های نوین ضدعفونی و استریلیزاسیون در اتاق های عمل	
تدوین: دکتر رجب دشتی کلانتر	

ردیف	هدفهای رفتاری (دانشجو پس از پایان درس قادر خواهد بود):	حیطه یادگیری	سطح حیطه	مکان آموزش	نحوه ارائه درس	رسانه و وسیله	زمان (دقیقه)	شیوه ارزشیابی و فعالیت های تکمیلی
۱	استریلیزاسیون با گاز اوزون را تشریح می کند.	شناختی	درک و فهم	کلاس درس مندرج در برنامه کلاسی	سخنرانی پرسش و پاسخ کنفرانس	وایت بُرد کامپیوتر ویدئو پروژکتور	۹۰ دقیقه	ارزشیابی تراکمی، بحث گروهی
۲	کاربرد استریلیزاسیون با گاز پلاسما را در اتاق عمل بیان کند.	شناختی	دانش					
۳	کاربرد دستگاه مه پاش در ضدعفونی و استریلیزاسیون اتاق عمل را تشریح کند.	شناختی	درک و فهم					
۴	آماده سازی وسایل و ست ها را جهت استریلیزاسیون به روش پلاسما توضیح می دهد.	شناختی	درک و فهم					
۵	انواع وسایل و تجهیزات قابل استریلیزاسیون به روش پلاسما را مشخص می نماید.	شناختی	ترکیب					
۶	با علاقمندی روش های نوین استریلیزاسیون و ضدعفونی در اتاق عمل را فرا می گیرد.	عاطفی	توجه					